

Správa o finančnej stabilite

Máj 2024

Marek Ličák, odbor finančnej stability

6. júna 2024

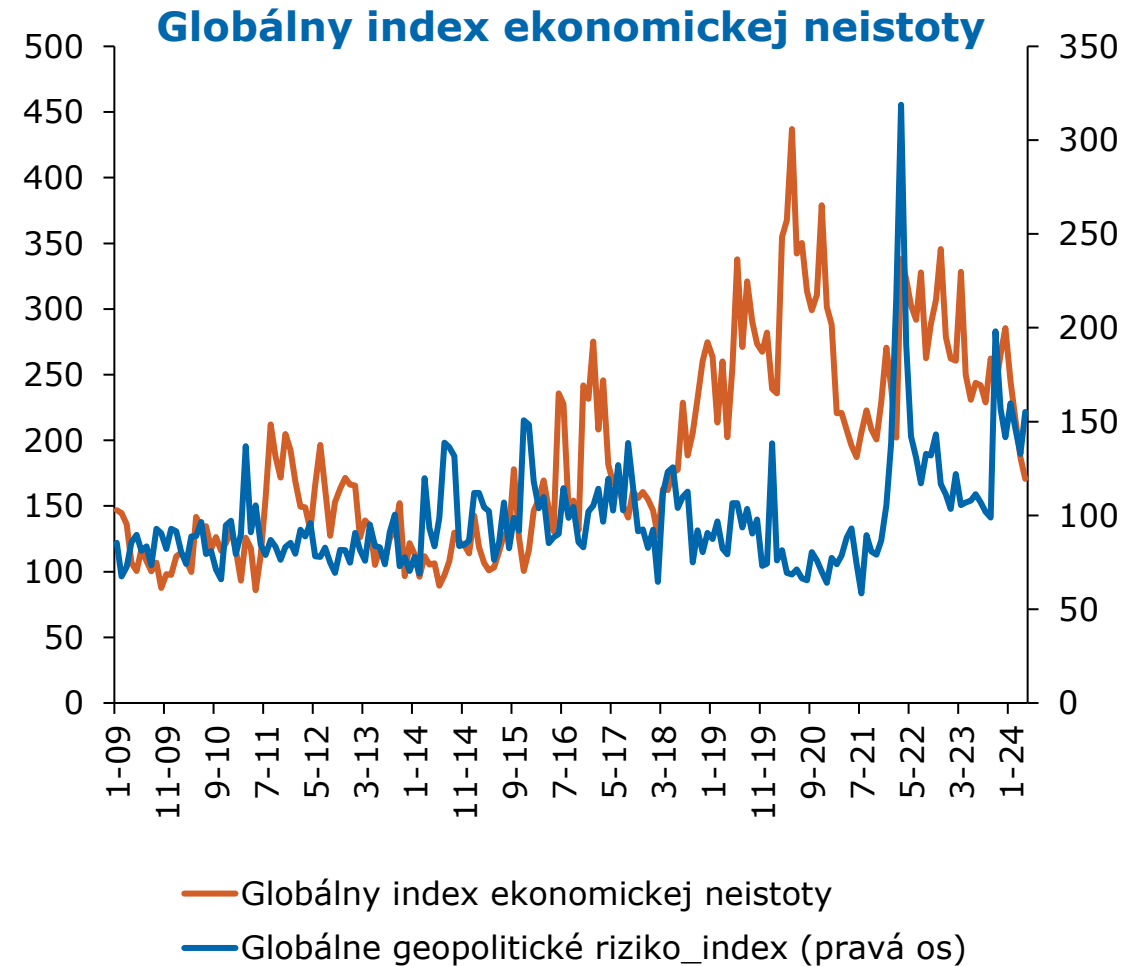

Slido.com: #1480503

Riziká plynúce z externého prostredia sa znížili

- Inflácia sa znížila, očakáva sa postupné uvoľnenie menovej politiky s pozitívnym vplyvom na ekonomiku
- Zlepšovanie finančnej pozície domácností a podnikov; pozitívny vývoj na finančných trhoch
- V základnom scenári budúceho vývoja neočakávame významné riziká pre finančnú stabilitu
- Riziká v stresovom scenári – geopolitický vývoj, obavy o dlhodobú udržateľnosť domácich verejných financií

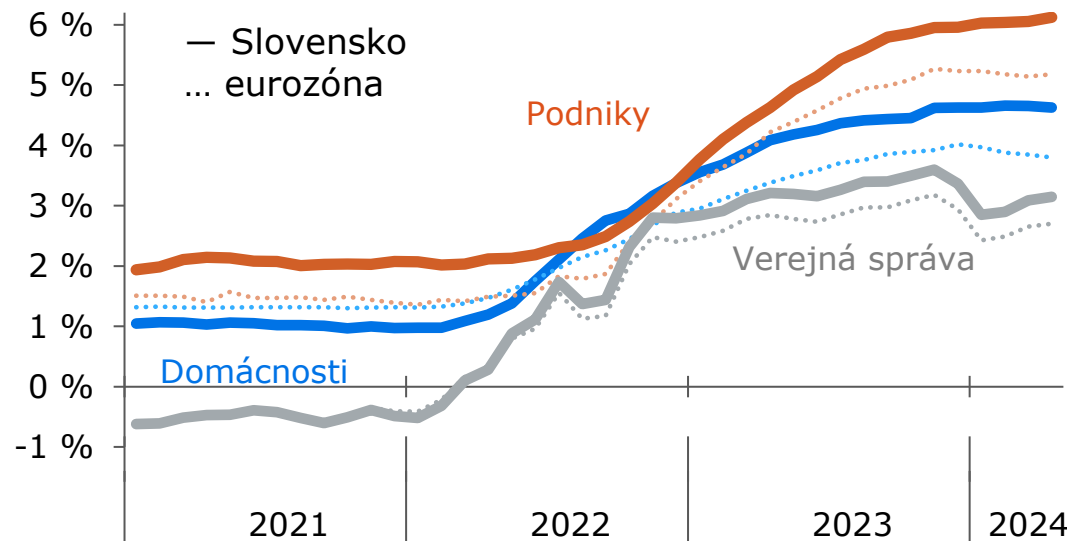

Zdroj: policyuncertainty.com

Úverovanie pod vplyvom zvýšených sadzieb

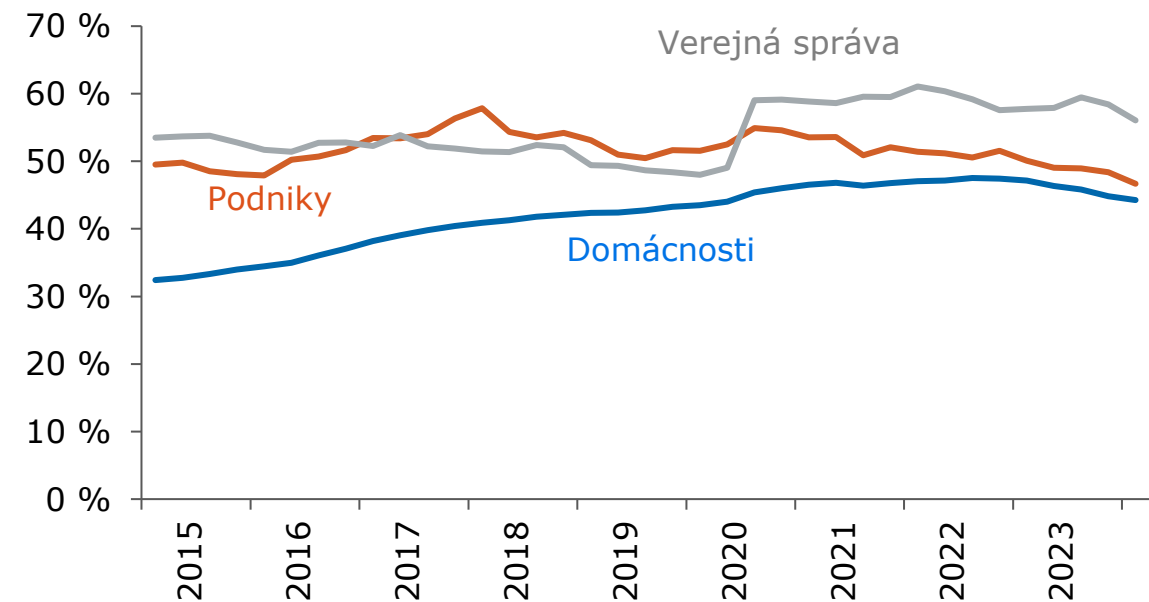
- Výrazné zmeny vo financovaní ekonomiky bankami v posledných rokoch – vyššia cena financovania
- Pokles dopytu po úveroch a zníženie zadlženosti podnikov a domácností
- Väčšina podnikov už pocítila zvýšené sadzby, veľkú časť domácností to ešte len čaká

Vývoj ceny financovania v jednotlivých sektoroch

Zdroj: NBS

Dlh na HDP v jednotlivých sektoroch

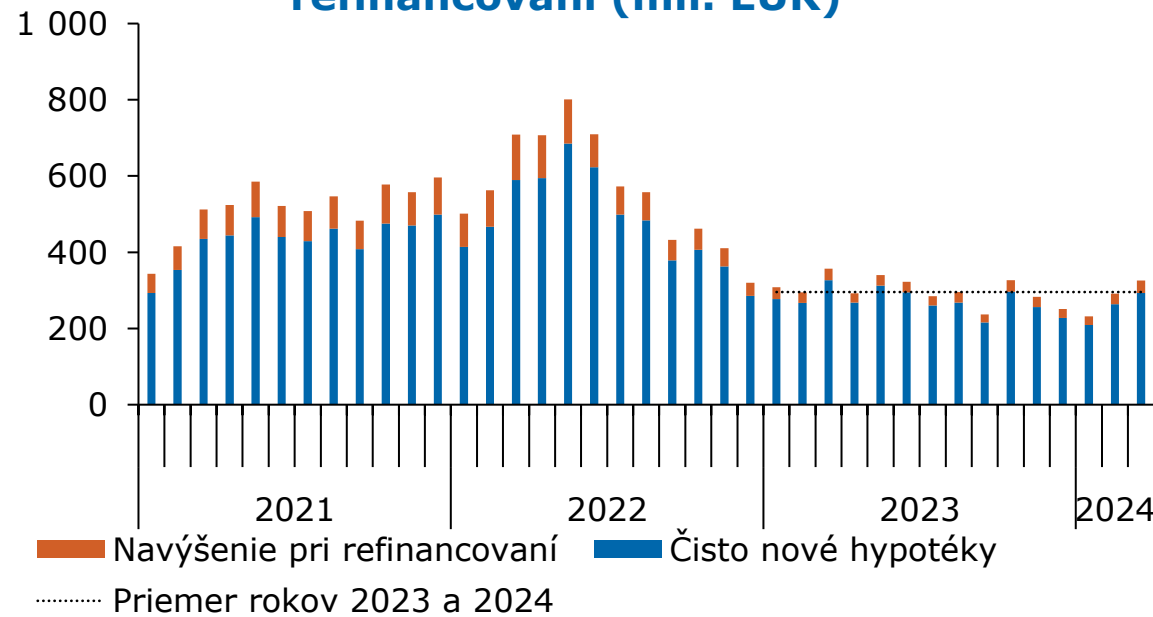

Zdroj: NBS

Produkcja nových hypoték stabilizovaná

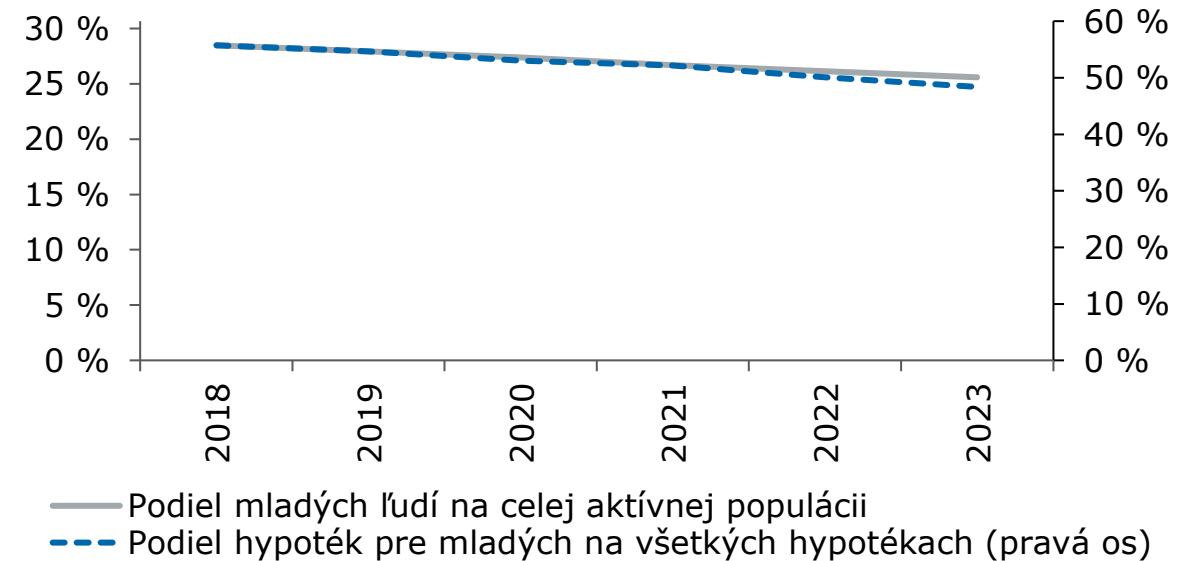
- Produkcia **hypoték** aj ceny nehnuteľností zostávajú stabilizované (rast o 2,9 %); podobný vývoj aj v iných krajinách
- Kľúčové charakteristiky nových úverov (DSTI, DTI, LTV) bez výrazných zmien
- Dlhodobo klesá podiel mladých na novej produkcii – najmä vplyv demografického vývoja
- **Spotrebiteľské úvery** zrýchlili rast na 7,9 %, tvorili už 1/3 nárastu retailového portfólia

Objem čisto nových hypoték a navýšenia pri refinancovaní (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Podiel hypoték pre mladých dlžníkov klesá spolu s úbytkom mladých ľudí v populácii

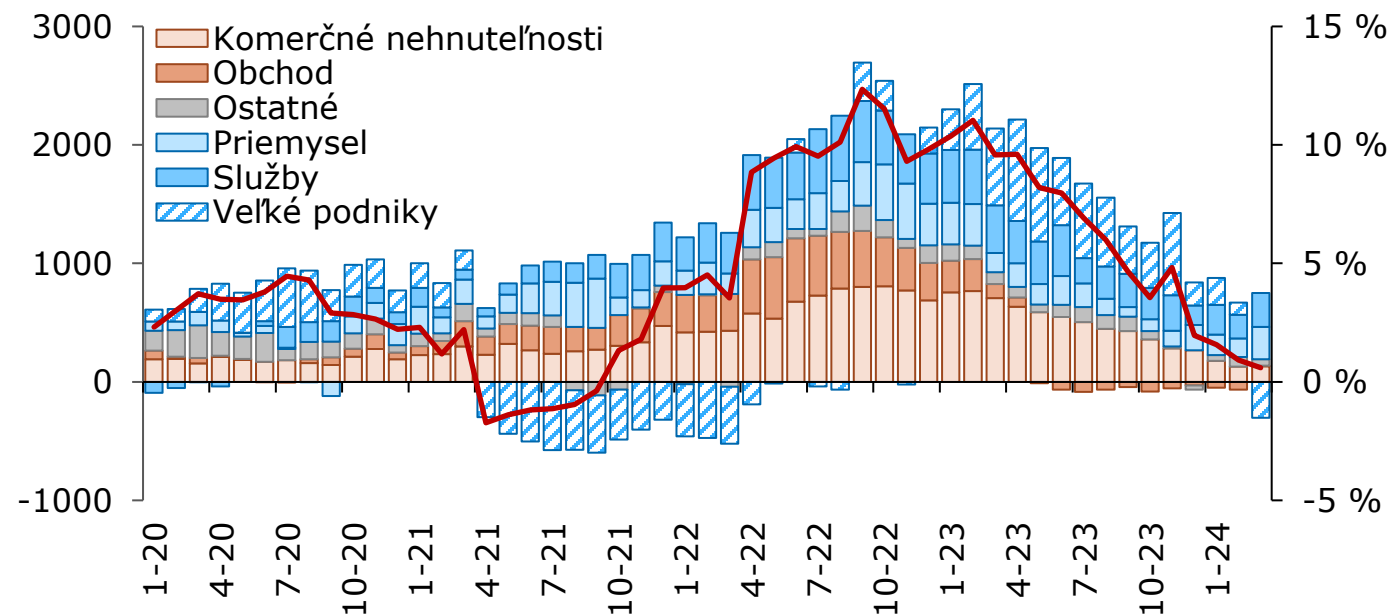

Zdroj: NBS

Úverovanie pod vplyvom zvýšených sadzieb

- Rast úverov podnikom postupne spomaľuje (marec/24 +0,6 %, apríl/24 -2,6 %)
- Slabšie úverovanie najmä v komerčných nehnuteľnostiach, energetike a v apríli aj v priemysle
- Ostatné sektory zaznamenali stabilnú úroveň financovania
- Dôvodom je slabší dopyt, nie obmedzovanie zo strany bánk

Úvery podnikom spomaľujú

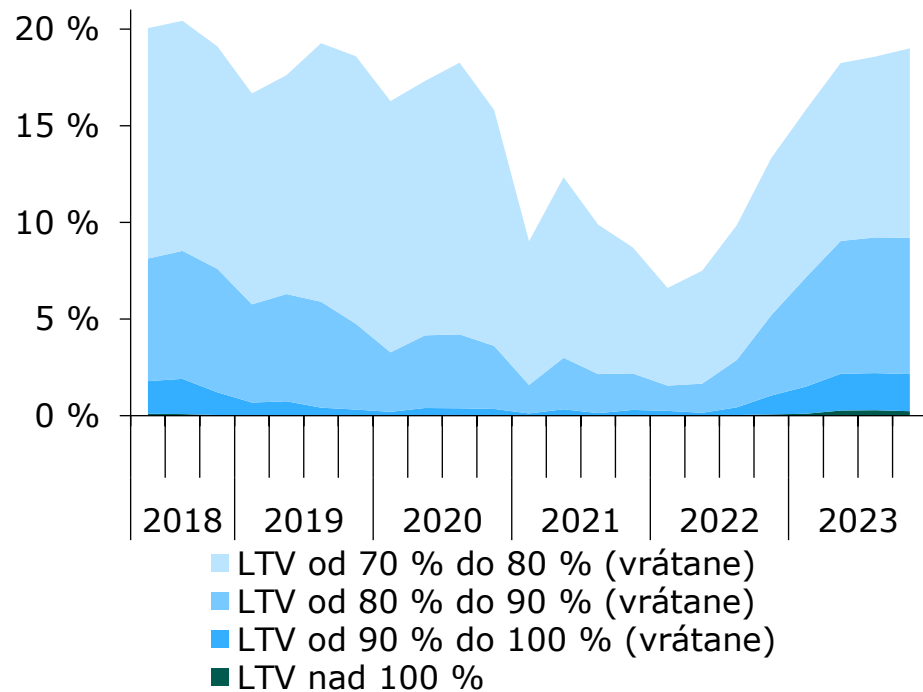

Zdroj: NBS, RBUZ, (mil. EUR, %)

Domácnosti a ich schopnosť splácať úvery

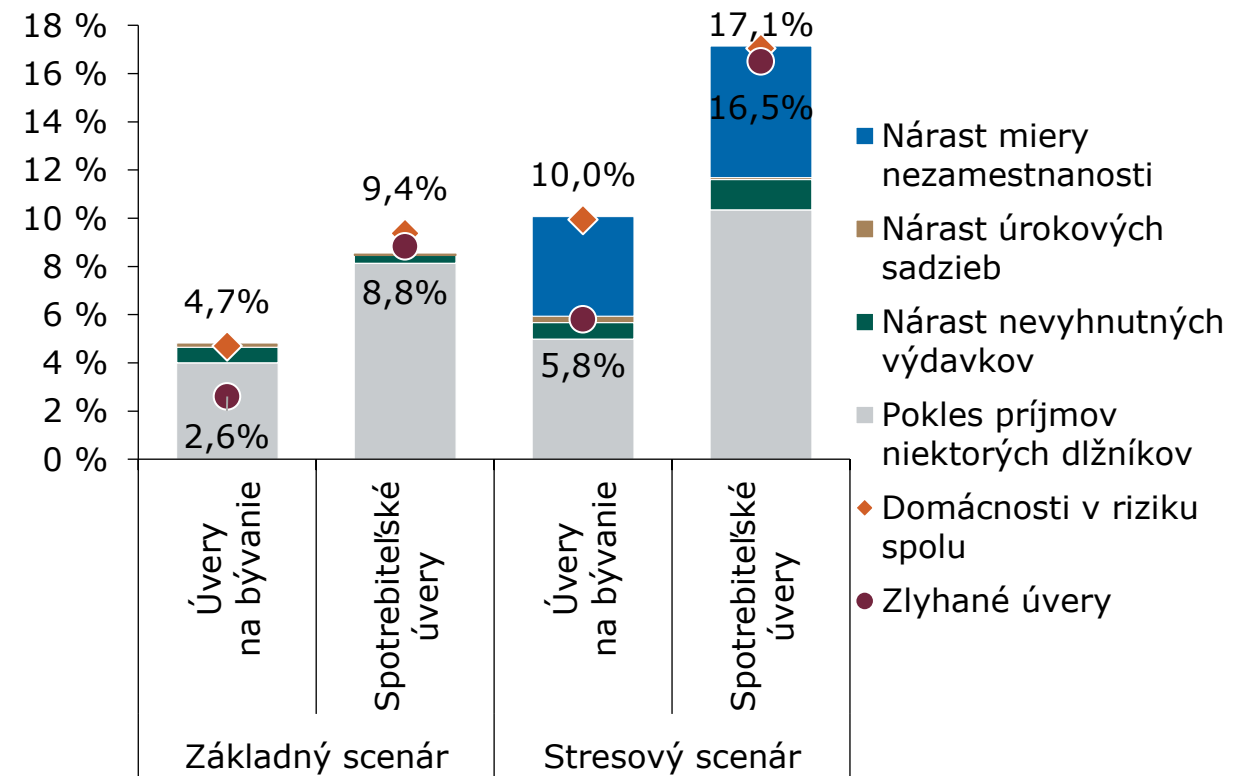
- Finančná situácia domácností sa postupne zlepšuje; nárast splátok nevedie k zvýšenému riziku nesplácania
- Stres test - výraznejší nárast nesplácaných úverov by hrozil len v prípade nárastu nezamestnanosti
- Vyššia citlivosť portfólia hypoték - pokles cien nehnuteľností, vyššia zaťaženosť splátkami

Podiel hypoték s vysokým aktuálnym LTV

Zdroj: NBS
Aktuálny LTV = aktuálny zostatok úveru/aktuálna hodnota nehnuteľnosti

Podiel úverov domácnostiam v riziku

Zdroj: NBS

Finančná situácia podnikov zostala stabilná

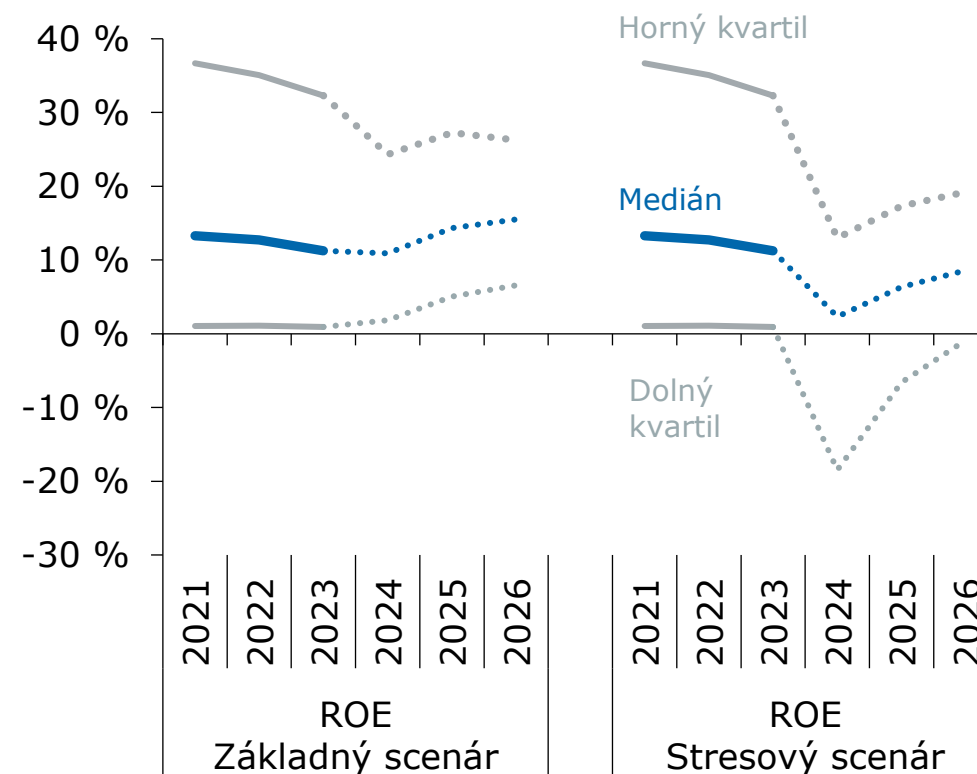
- ROE mierne klesol (čiastočne kvôli nárastu sadzieb), ale podiel podnikov v strate sa zlepšil
 - Výraznejšie zhoršenie v poľnohospodárstve
- Podiel nesplácaných úverov po predchádzajúcom poklese vzrástol, ale len mierne (najmä SME)
- Podniky by mohol oslabiť prípadný pokles ekonomiky
- Vplyv rastu nákladov a vyšších sadzieb sa výrazne znížil, hlavným faktorom je pokles tržieb

Riziková v jednotlivých scenároch vývoja

	Podiel podnikov v strate	Úvery v riziku	Zlyhané úvery
Základný scenár	Bez zmeny	7 %	3,3 %
Stresový scenár	+20 %	25 %	6,6 %

Zdroj: ŠÚ SR, FINSTAT

Vývoj ROE v základnom a stresovom scenári

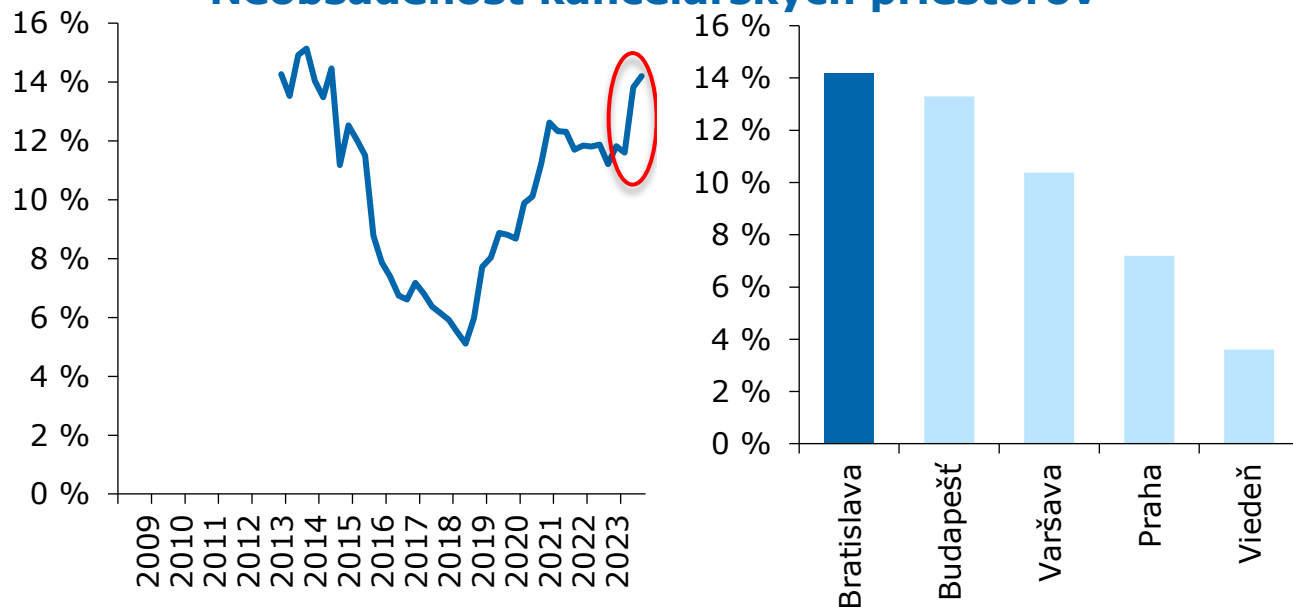
Zdroj: ŠÚ SR, FINSTAT

Údaje sú vypočítané len pre tie podniky, pre ktoré boli k dispozícii údaje za rok 2023 (29 % všetkých podnikov).

Vyššia citlivosť pri komerčných nehnuteľnostiach

- Podiel zlyhaných úverov zatiaľ zostáva nízky
- Vyššia úroveň rizík sa týka najmä kancelárskeho segmentu
 - Nárast neobsadenosti, zhoršenie finančnej situácie v r. 2023
- V stresovom scenári, ktorý kombinuje vyššie sadzby s nárastom neobsadenosti, by hrubé marže v priemere klesli takmer o polovicu (na 23 %), pričom podiel úverov v riziku by mohol vzrásť zo 6 % až na 20 %

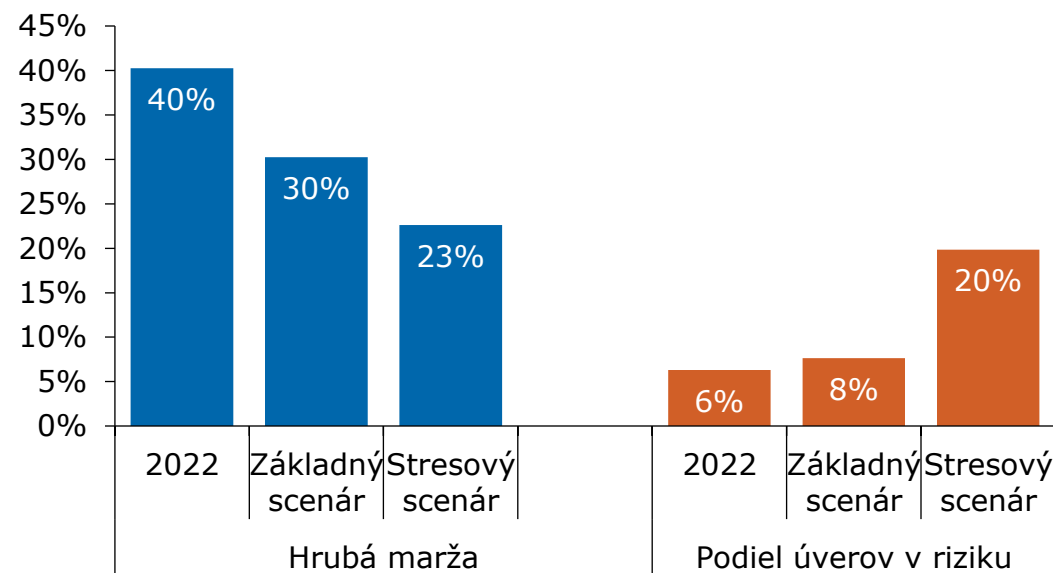
Neobsadenosť kancelárskych priestorov

Zdroj: Cushman & Wakefield, EHL

Slido.com: #1480503

Hrubá marža a podiel úverov v riziku

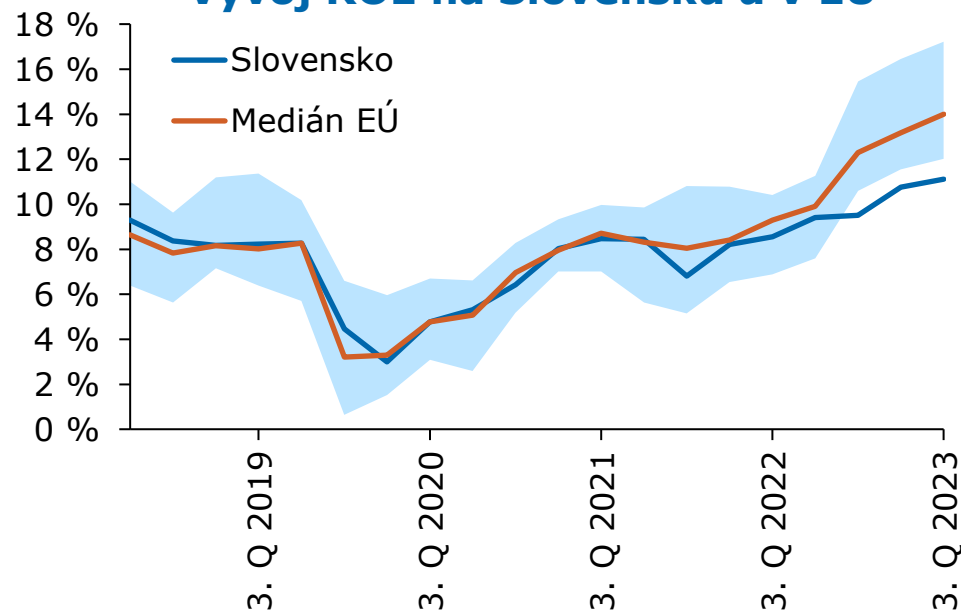

Zdroj: NBS, FINSTAT

Pokračovali pozitívne trendy v ziskovosti

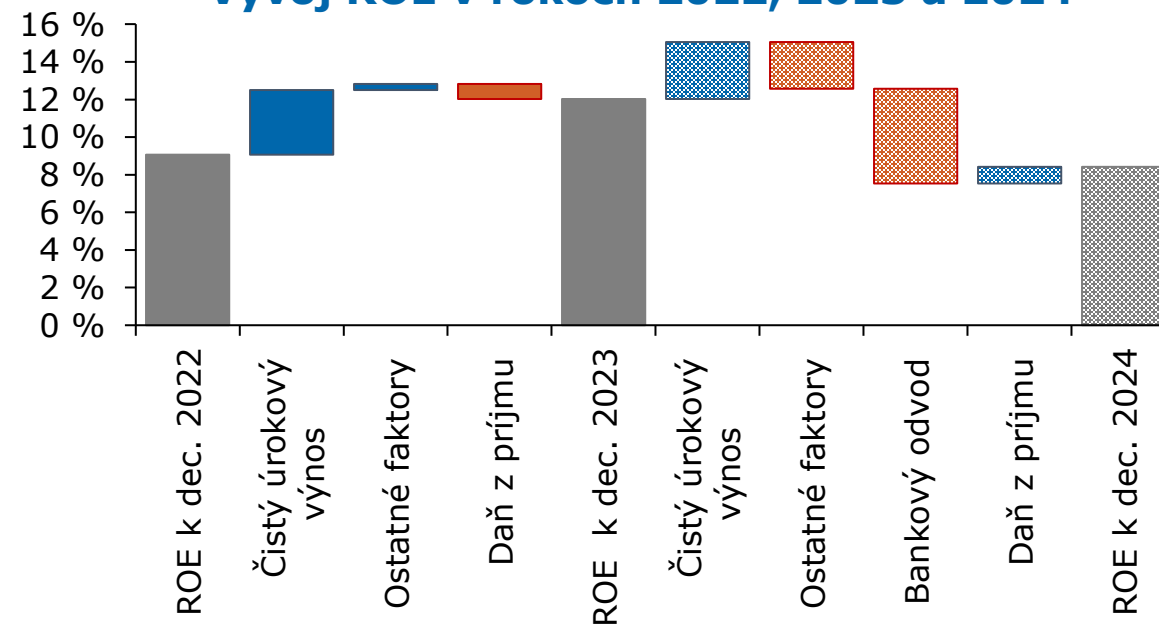
- V r. 2023 zisk medziročne vzrástol o 46 %; apríl 2024 - medziročný rast o 7 %
- Pozitívny vplyv rastu úrokových príjmov
- Bankový odvod vráti ROE v r. 2024 pod úroveň r. 2022
- Nepredpokladáme negatívny vplyv na odolnosť bánk ani na ich schopnosť poskytovať úvery – predpokladom je zachovanie degresivity a pozitívny vývoj v ostatných položkách ziskovosti

Vývoj ROE na Slovensku a v EÚ

Zdroj: NBS. Svetlomodré pozadie reprezentuje medzikvartilové rozpätie ROE v krajinách EÚ.

Vývoj ROE v rokoch 2022, 2023 a 2024

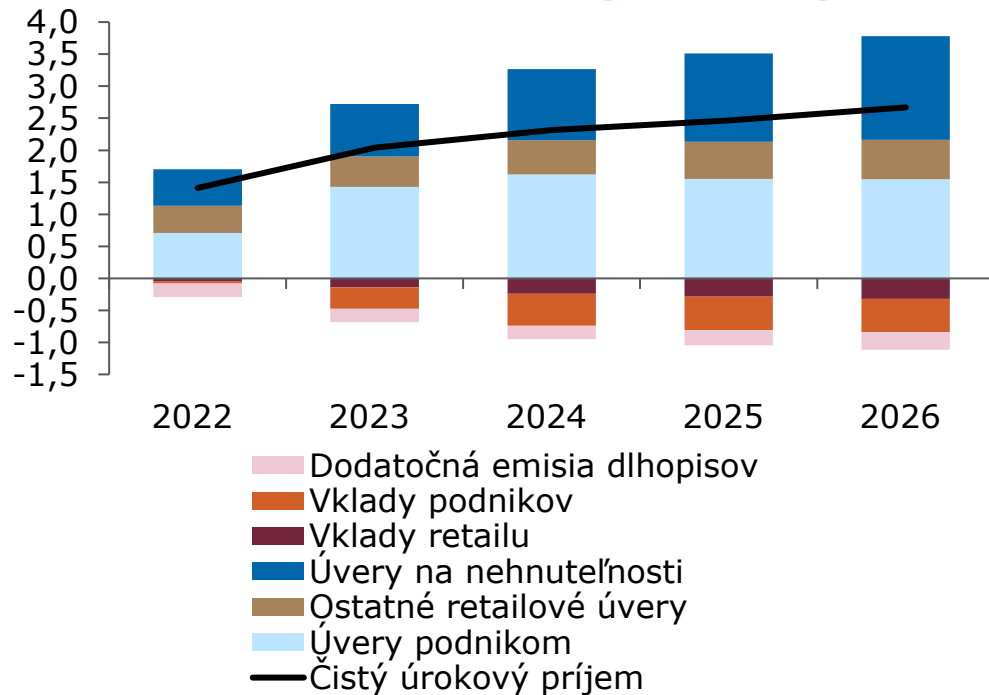

Zdroj: NBS. Údaje za rok 2024 sú založené na výsledkoch základného scenára stresového testovania bankového sektora.

Úrokové príjmy by mali ostať silné

- Úrokové príjmy by mali rásť aj v ďalších rokoch, aj keď pomalším tempom
- Rast úrokových príjmov očakávame aj v možnom stresovom scenári

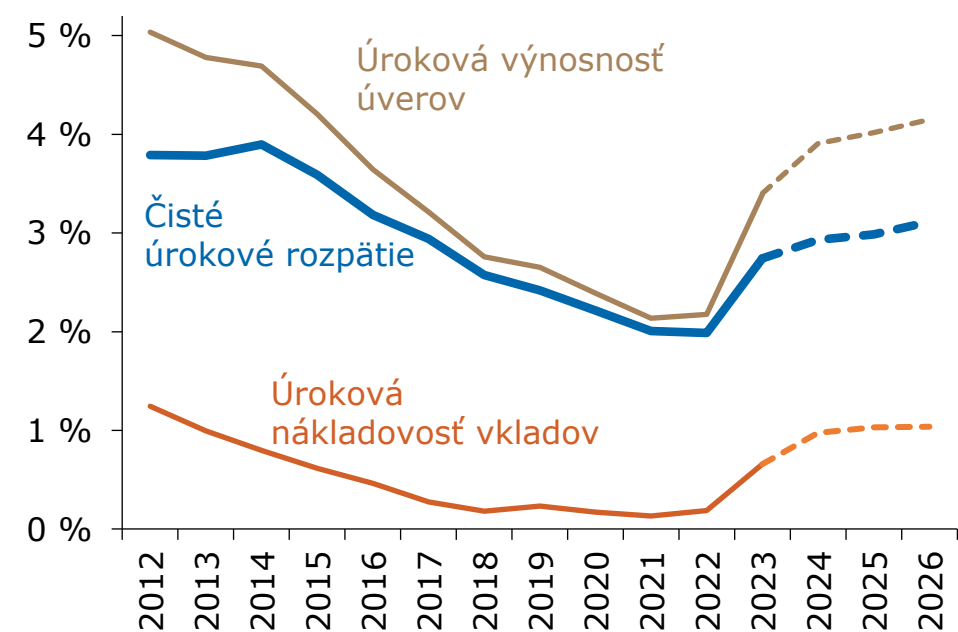
Odhadovaný vývoj čistých úrokových príjmov v základnom scenári (mld. EUR)

Zdroj: NBS

Slido.com: #1480503

Vývoj výnosnosti úverov, nákladovosti vkladov a čistého úrokového rozpätia (%)

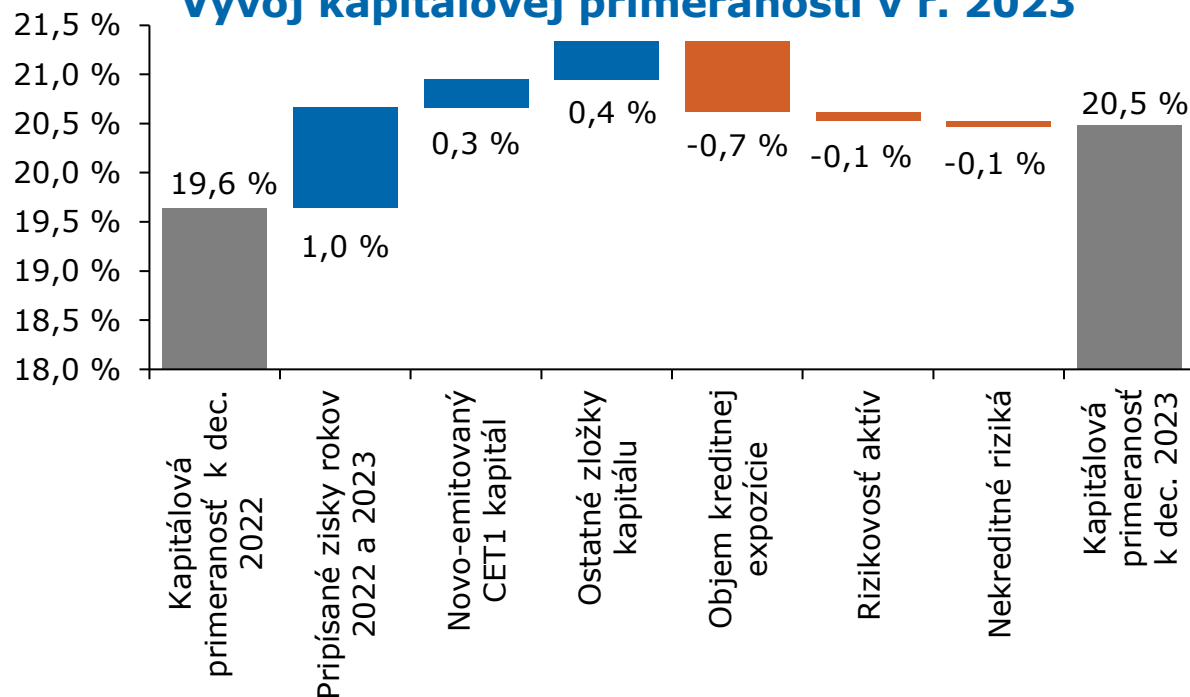

Zdroj: NBS

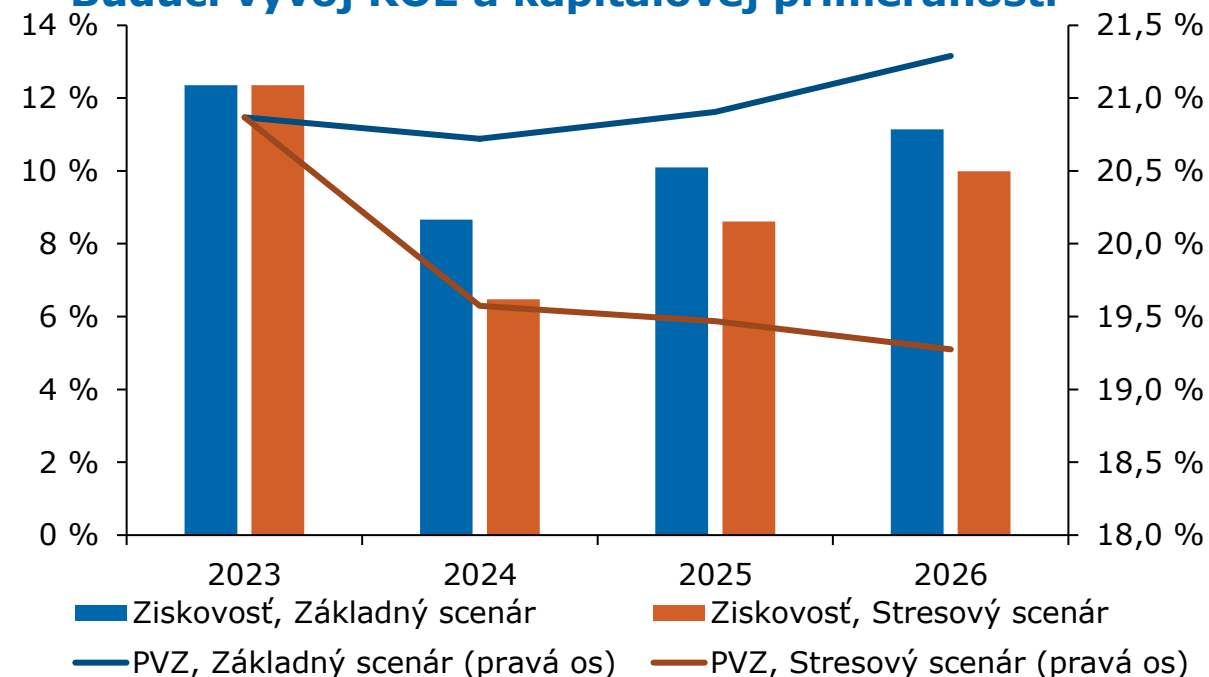
Kapitálová primeranosť a stresové testovanie

- **Vývoj v r. 2023:** Kapitálová primeranosť vzrástla – banky navyšovali kapitál zo ziskov a úverovanie sa spomalilo
- **Základný scenár:** Zisk by po znížení v r. 2024 mal opäť rásť, kapitálová primeranosť stabilne okolo 21 %
- **Stresový scenár:** Banky by zvládli aj výraznejšie riziká (pokles HDP o 7 %)
 - Ziskovosť znížená na úroveň koronakrízy, ale väčšina bánk by sa vyhla strate
 - Kapitálová primeranosť o 2 p. b. nižšia ako v základnom scenári

Vývoj kapitálovej primeranosti v r. 2023

Budúci vývoj ROE a kapitálovej primeranosti

Zdroj: NBS

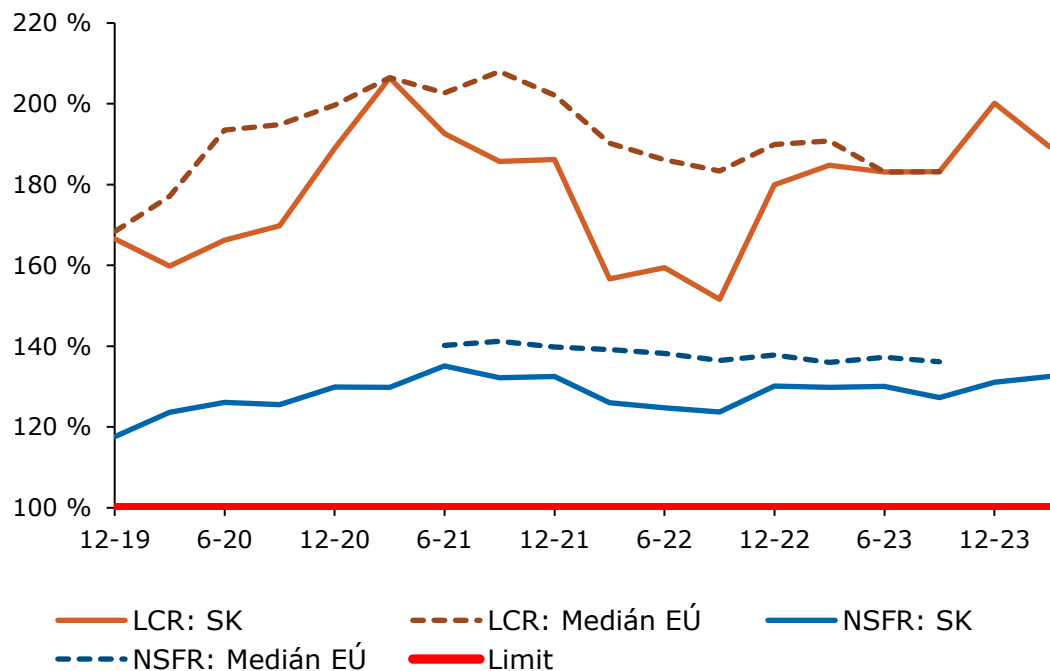
Slido.com: #1480503

Zdroj: NBS

Likvidita bánk sa zlepšila

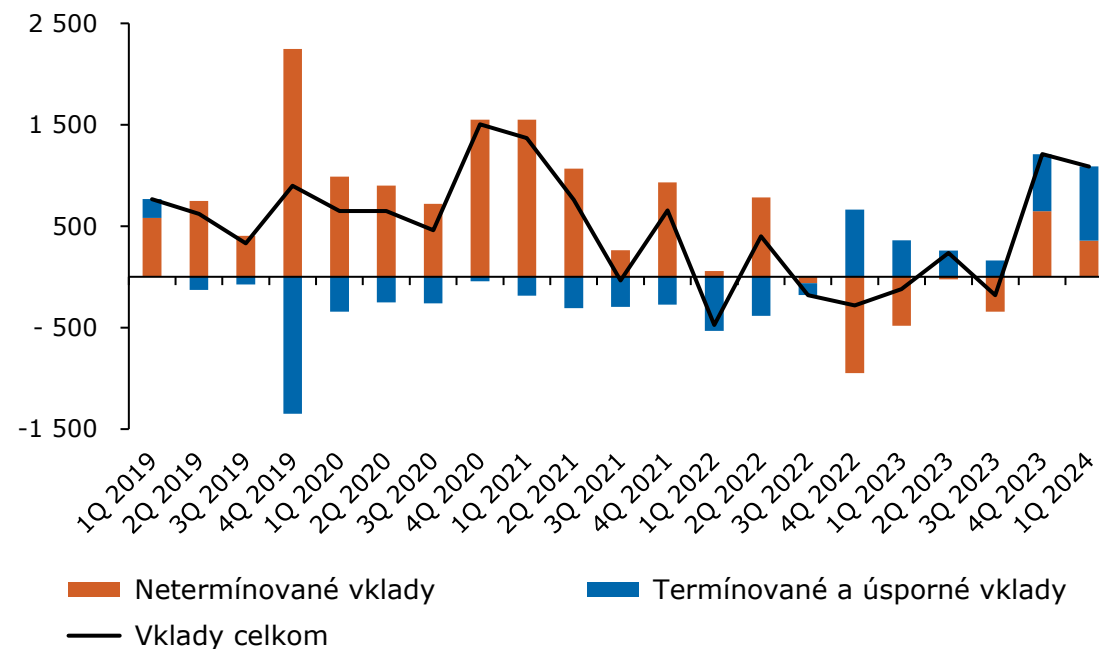
- Vďaka pomalšiemu úverovaniu a oživeniu rastu retailových vkladov sa zlepšili ukazovatele likvidity
- Vysoká odolnosť na stresový scenár: schopnosť pokryť odlev 19 % vkladov bez porušenia ukazovateľov likvidity
- Podiel úverov k vkladom zostáva medzi najvyššími v eurozóne
 - Dôsledok: rastúci objem emitovaných dlhopisov – vyššia cena, riziko vývoja na trhu, refinančné riziko

Vývoj ukazovateľov likvidity (LCR a NSFR)

Zdroj: NBS, ECB

Medzištvrtročná zmena vkladov retailu (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Kapitálové vankúše

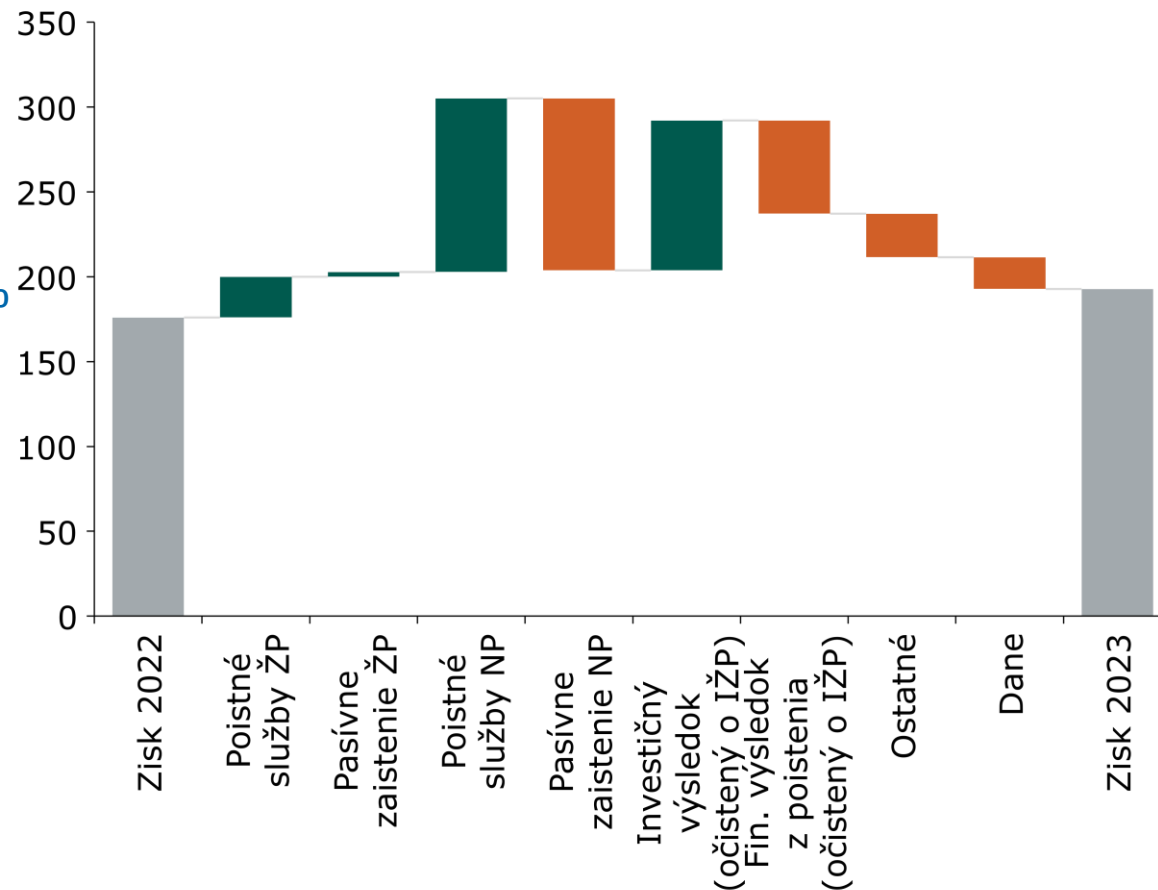
- Aktuálna výška CCyB zodpovedá rizikovosti úverového portfólia
 - Pokrytie rizík v komerčných nehnuteľnostiach v nepriaznivom scenári si vyžaduje ponechanie aktuálnych vankúšov
 - V portfóliu hypoték napriek spomaleniu úverovania vzrástla citlivosť na negatívne scenáre

Limity poskytovania úverov

- Napriek očakávanému poklesu sadzieb nie je potrebné upravovať test na nárast sadzieb
 - Hlavným cieľom je testovanie schopnosti splácať v dlhodobom horizonte (štrukturálny charakter)
 - Úroková sadzba môže opäť vzrásť
 - Pri absencii testu by boli poskytované úvery až o polovicu rizikovejšie
 - Test štandardne nevypínajú ani iné krajiny

- Nárast zisku o 10 %
 - Zvýšenie produkcie v životnom poistení (najmä zdravotné poistenie)
 - Zlepšil sa kombinovaný ukazovateľ škodovosti a nákladovosti, ale klesli výnosy zo zaistenia
- Vyššia odolnosť
 - Kapitálová primeranosť vzrástla zo 195 % na 205 % (SCR)
 - Odolnosť potvrdená aj v stresovom testovaní – zníženie SCR na 170 %

Rozklad medziročnej zmeny zisku domácich poistovní (mil. EUR)

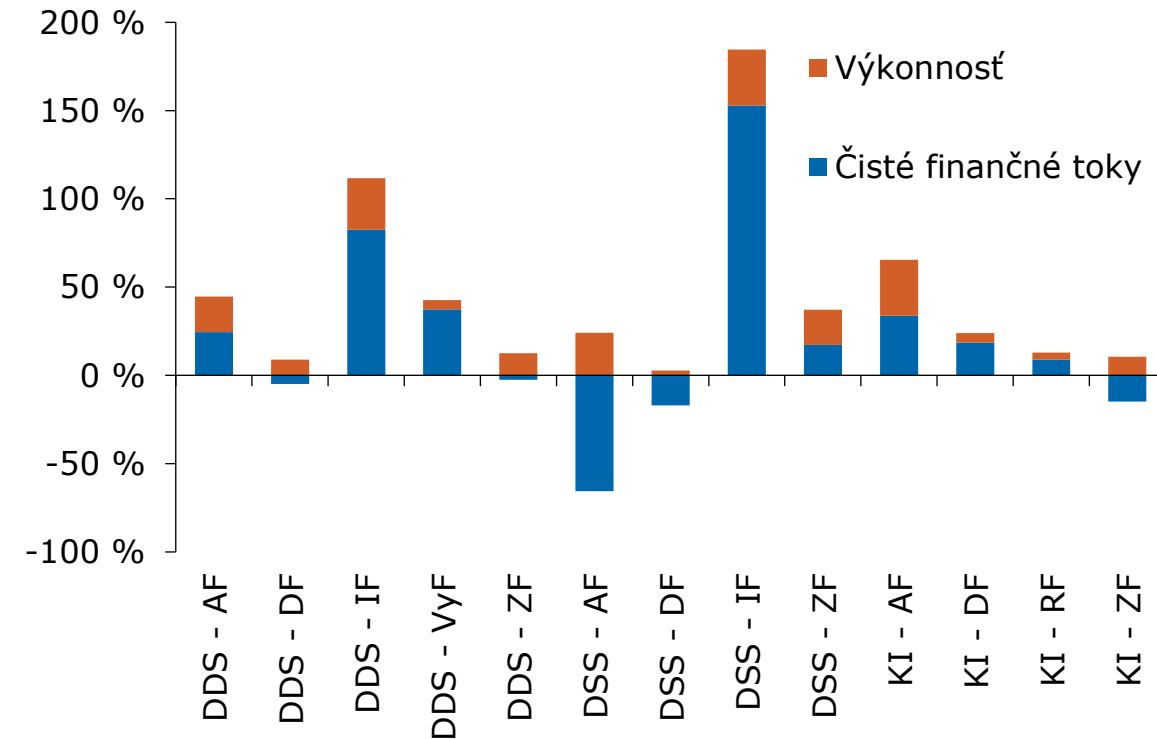

Zdroj: NBS

Dôchodkové a podielové fondy

- Zvýšenie výkonnosti (rastové trendy na finančných trhoch)
- Nárast objemu majetku najmä vo fondoch s akciovými investíciami
- Problémy na trhu komerčných nehnuteľností neovplyvnili negatívne realitné podielové fondy, ale obozretnosť je na mieste

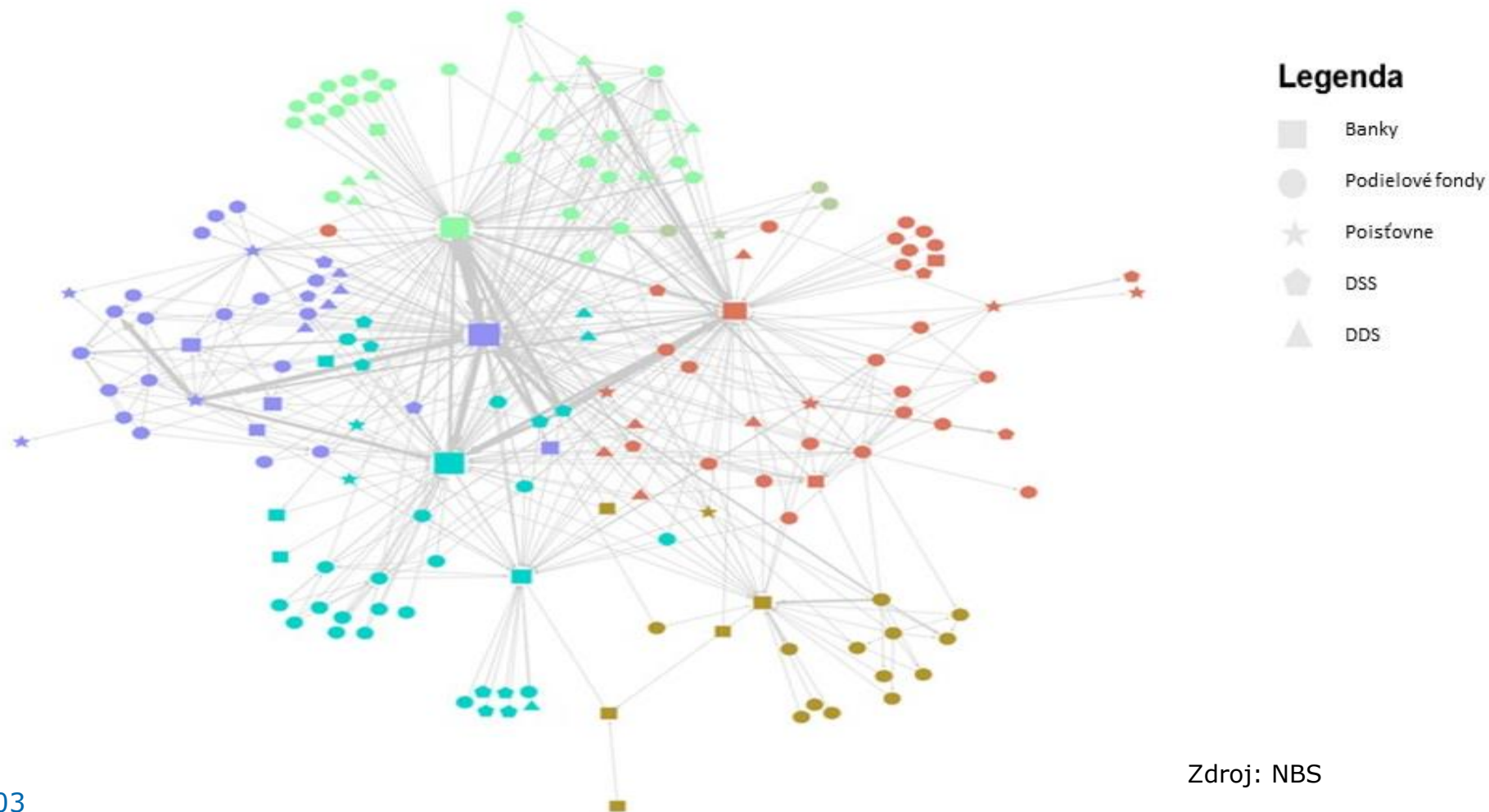
Rozklad medziročnej zmeny zisku domácich poisťovní (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Prepojenia v domácom finančnom systéme

- Význam prepojení je stabilne nízky (4 % bilancie finančného sektora) – znižuje to riziko šírenia nákazy
- Vytváranie tzv. klastrov pri významných bankách

- Finančný systém na Slovensku je stabilný
- V porovnaní s minulou FSR sa stabilita posilnila
- V základnom scenári očakávaného vývoja nevidíme žiadne významné riziká
 - Pokračovanie trendov na úverovom trhu (efekt zvýšených sadzieb)
 - Ziskovosť by mala ostať silná, pozitívna výkonnosť, vysoká schopnosť splácať úvery
 - Vyššia citlivosť v sektore komerčných nehnuteľností
- Sektor by mal ostať stabilný aj v stresovom scenári (geopolitické nerovnováhy, udržateľnosť verejných financií, pokles ekonomiky, korekcie finančných trhov)
 - Pokles ziskovosti finančných inštitúcií, nárast kreditných strát
 - Pokles výkonnosti fondov
- NBS momentálne nevidí potrebu meniť nastavenie makroprudenciálnej politiky

Ďakujem za pozornosť

Slido.com: #1480503

